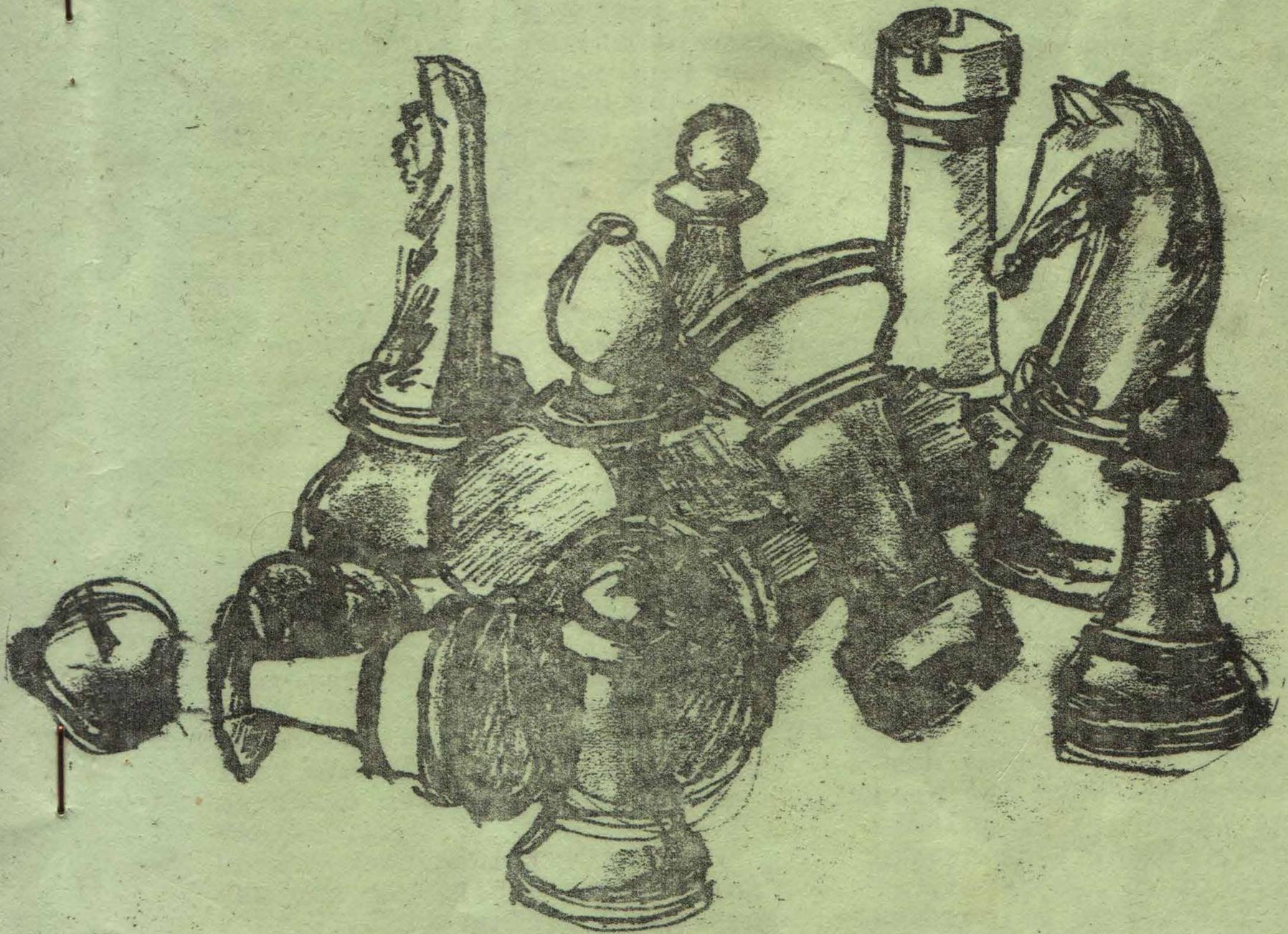

DE SCHAKELING

24 JANUARI 1984 NR. 2

US in de SGA.

US 2 - PCB 1 $7\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$

Dit was een makkelijke overwinning voor ons. Snelle winst voor Jeroen Auener, Bart Smis-saert en Jeroen Groot, wat minder snel voor Erik Thunnissen en Adri de Jong, en remise voor Erik Hubert, Tom Turk, Jaap v.d. Veen, Coen Mekers en Gerard Janssen. Van deze vijf gaf Gerard een straal gewonnen toreneindspel weg, en Coen een iets minder duidelijk toreneindspel.

Nieuwendam 2 - US2 6 - 4

Na de eerste speelavond waren er maar liefst 5 afgebroken partijen, en was de stand nog in evenwicht: $2\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$. Gerard en Adri wonnen, Jaap remise en Bart en Erik H. verloren. De prognose was $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$, en alleen Coen hield zich daar niet aan, hij liet de remise glippen. Ook de beide Jeroenen verloren, Tom won en Erik Thunnissen remise.

Victory 1 - US 2 5-4vl.

Een wat verzwakt US (Tom, Coen en Jeroen A. waren afwezig) liet tegen Victory een steekje vallen. Dit lag echter niet aan de inval- lers Anton Dekkers, Peter Beugel (beide winst) en Rob v. Gompel (remise). Ook Gerard (winst) en Jaap (remise) valt niets te verwijten. Adri brak af in vermoede- lijk gewonnen positie, hem treft dus ook geen blaam. Ook de verlie- zers, Erik T., Erik H., Jeroen G. en Bart valt niets te verwijten; naar verluidt hebben zij hun best gedaan. Jammer is het wel, want ook koploper Nieuwendam 2 laat minstens één punt liggen, ze staan met 5-2 achter tegen VAS/ASC.

US 2 - Raadsheer 1 $7\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$

Wer een makkelijke overwinning voor US, Jaap verloor, Coen, Jeroen A, en Erik H. remise en de rest won. Veel meer kan ik er niet over zeggen, dus dat doe ik ook niet.

Dit alles, samen met nog wat andere uitslagen leidt tot de volgende stand:

1. Nieuwendam 2	4	8	31
2. US 2	4	6	25
3. Pegasus 1	5	6	22
4. Victory 1	3	4	$16\frac{1}{2}$
5. Pion 1	3	4	15
6. Weesp 1	4	4	19
7. VAS/ASC 3	3	1	12
8. PCB 1	3	0	10
9. Raadsheer 1	4	0	$14\frac{1}{2}$

Persoonlijke score:

1 Tom Turk	3	$2\frac{1}{2}$
1,8 Coen Mekers	4	1
3 Jeroen Auener	3	$1\frac{1}{2}$
3,2 Erik Thunnissen	5	$2\frac{1}{2}$
4 Gerard Janssen	5	$4\frac{1}{2}$
5 Erik Hubert	5	2
6 Adri de Jong	3	3
6 Anton Dekkers	2	1
7,2 Bart Smis-saert	5	$2\frac{1}{2}$
7,8 Jeroen Groot	5	3
9 Rob van Gompel	2	$1\frac{1}{2}$
9,2 Jaap van de Veen	5	$2\frac{1}{2}$
10 Tomas Foti	2	1

DES/WGM 4 - US 3 $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$

Ook US 3 is het seizoen goed begonnen. Met 3 neder- lagen (Peter Beugel, Thijs Wenniger en Kees Bakker), 3 remises (Hans v. Wijk, Adriaan Houtsmuller, en Frans Vos), en 4 overwin- ningen (Ad Ridder, Onno Raymakers, Rob v. Gompel en Mark Ordodi) behaalden ze de kleinst mogelijke overwinning.

US 3 - ODI 1 5-5

Deze wedstrijd leek even- eens een makkelijke over- winning te worden. Al snel hadden Ad(1), Rob($\frac{1}{2}$), Hans ($\frac{1}{2}$), Peter B.(1), Thijs($\frac{1}{2}$), Adriaan($\frac{1}{2}$) en Mark(1) voor 5 punten gezorgd, terwijl Onno en Kees gewonnen ston- den, en Peter v.d.M. remise. Sinterklaas sloeg genade- loos toe, zij gaven resp. een stuk, een kwaliteit en en toren cadeau, en verloren dan ook alle drie.

Nieuwendam 3 - US 3 3-3vl.
 Net als het 2e werden ook bij het 3e veel partijen afgebroken tegen Nieuwendam. Hier zijn de vooruitzichten echter veel beter, want alle vier, Ad, Onno, Peter v.d. M. en Mark hebben winstkansen. Van de anderen had Fons zich al snel mat laten zetten, (in verloren stelling) evenals Peter B., (in gewonnen stand). Ook Thijs verloor, en de andere drie wonnen dus, Rob, Hans en Frans (de laatste vanuit een verloren positie.

De stand:

1. Memo 4	2	4	13
2. ODI 1	2	3	11 $\frac{1}{2}$
Abcoude 1	2	3	11 $\frac{1}{2}$
4. US 3	2	3	10 $\frac{1}{2}$
5. DES/WGM 4	2	1	9 $\frac{1}{2}$
6. Amroba 1	2	1	9
7. Nieuwendam 3	2	1	8 $\frac{1}{2}$
8. Probleem 1	2	0	6 $\frac{1}{2}$

Persoonlijke score:

1 Ad Ridder	2	2
2 Onno Raymakers	2	1
3 Rob van Gompel	3	2 $\frac{1}{2}$
4 Hans van Wijk	3	2
5 Peter Beugel	3	1
6 Thijs Wenniger	3	$\frac{1}{2}$
7 Peter v.d. Merwe	1	0
7,5 Adriaan Houtsmuller	2	1
8 Frans Vos	2	1 $\frac{1}{2}$
9,5 Kees Bakker	2	0
9,3 Mark Ordodi	2	2
10 Fons Groot	1	0

US 4 - Isolani 3 4 $\frac{1}{2}$ -5 $\frac{1}{2}$

In deze wedstrijd zijn vele stukken weggegeven, vooral door ons. Fons, Mark, Jaap en Leo gaven allen een stuk weg, later in tijdnood gevolgd door Kees Duin. Adriaan won een kwaliteit, Frans al binnen een $\frac{1}{2}$ uur een stuk. Verder verliepen deze partijen zoals het hoort, dus stond het 5-2 achter. Maurice brak af met 2 stukken tegen een toren, Kees B. in gelijke stelling. Het bontst maakte Erik het; tot 2 maal toe vergat hij een toren te winnen, daarna gaf hij een looper weg, om tenslotte toch nog een toren te winnen, en de partij. Tegen de verwachting in speelde Maurice remise, en won Kees.

Weesp 2 - US 4 5 $\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$

Met 9 man mochten we naar Weesp, waar weer flink gehakt werd. Adriaan verloor een kwaliteit, Mark een stuk, maar al lebei gewonnen ze een toren terug, en de partij. Ook Fons won, maar dat ging meer normaal. Jaap verloor van een onreglementair opgestelde speler, en won dus ook, John snelde naar remise. Erik stond goed, maar verloor in tijdnood, en ook Leo, Kees D. en Peter verloor.

De stand:

1. DOS 2	2	4	14
2. MSK 1	2	4	13
3. Pion 3	2	4	12 $\frac{1}{2}$
4. US 4	3	2	14 $\frac{1}{2}$
5. Weesp 2	3	2	12 $\frac{1}{2}$
6. PCW 2	2	0	7 $\frac{1}{2}$
Memo 6	2	0	7 $\frac{1}{2}$
8. Isolani 3	2	0	6 $\frac{1}{2}$

Persoonlijke resultaten:

1 Adriaan Houtsmuller	3	2
2,3 Mark Ordodi	3	2
2,5 Kees Bakker	2	1
4 Leo Cox	3	$\frac{1}{2}$
4,3 Jaap Deinema	3	2
6 Fokke de Jong	1	1
6,3 Fons Groot	3	1 $\frac{1}{2}$
7,5 Maurice Teheux	2	1
7,7 Erik v. Wigcheren	3	1
8 John Dejevy	1	$\frac{1}{2}$
8,3 Kees Duin	3	1
10 Frans de Rijk	1	1

US 5 - Amstelveen 6 3 $\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$

De eerste vier borden waren niet erg op dreef, Kees, Clemens, Ronald en Marcel haalden allen een 0. Aan de volgende drie haalden Chris, Paul (vanuit verloren positie) en Jan eenvol punt. Piet heeft van alles geprobeerd om zijn afgebroken partij nog te winnen, maar meer dan remise zat er niet in.

PCB 3 - US 5 2 $\frac{1}{2}$ - 5 $\frac{1}{2}$

US 5 - TOZ 2 3 $\frac{1}{2}$ - 4 $\frac{1}{2}$

Ook hier waren de eerste vier niet in vorm. Alleen Bert haalde een $\frac{1}{2}$ je, Kees, Clemens en Ronald een 0. Ook Peter verloor, en de anderen, Chris,

Marcel en Paul wonnen wel.

De stand:

1. Nieuw West 4	2	4	13
2. TOZ 2	3	4	14½
3. Raadsheer 3	2	3	10
4. Amstelveen 6	2	3	8½
5. PCB 3	2	2	7½
6. US 5	3	2	12½
7. LCK 2	2	0	4
8. Tal 9	2	0	2

Persoonlijke resultaten:

1 Kees Duin	3	0
2 Clemens Polfliet	3	1
3 Bert van Baar	1	½
3,3 Ronald Hoogland	3	1
5 Marcel Boudewijn	2	1
5 Chris de Zeeuw	2	2
6 Paul Wester	3	2½
5 Kees Neefjes	1	1
6,5 Jan Koomen	2	2
7 Peter Fernhout	2	0
8 Piet Boots	2	1½

SGA cup: De 1e ronde was US vrij, en de 2e ronde zijn we heelhuids doorgekomen. Tegen Guus Kamps (½), Gerard Rill (1), Rene in 't Veld (1) en Tom Turk (0) kon Pegasus niet op. In de 3e ronde staat PCW op het Programma, waarvan het 1e team 2e klasse SGA speelt, dus dat moet te doen zijn.

Fons Groot.

Zege voor US 5!

Op 17-11-83 speelde US 5 tegen PCB 3. Nu staat PCB niet voor het gif waarwe wel eens in de krant over lezen, doch ik denk dat PCB wel "gif" wilde innemen toen de definitieve stand bekend werd... 5½ - 2½ voor US. Het was wel de moeite waard om naar het GAK gebouw te gaan (dát overigens 's middags nog 2 uur lang bezet was geweest) Misschien putte US inspiratie uit de goede gratis koffie en bier voor f1,- (½ liter?). Op bord 1 speelde Kees Duin.

Hij kwam al snel beter te staan en won uiteindelijk een looper. In hevige tijdnood echter maakte hij een paar blunders en verloor. Op bord 2 ondergetekende. Na een looper "geofferd" te hebben voor 2 pionnen gaf mijn tegenstander al gauw op (weer bleek een triomf voor een fianchetto-looper). Op bord 3 zegevierde Ronald Hoogland, heel netjes. Op bord 4, 5, 6 drie nieuwe gezichten. Paul Wester, Kees Neefjes en Jan Koomen resp. met remise en 2 winstpartijen. Heel Goed! Op bord 7 verloor Peter Fernhout. Tenslotte speelde op bord 8 Piet Boots, een sterke inval-ler, en letterlijk de staart, want hij eindigde als laatste om ca. 12 uur na ruim 60 zetten. Maar hij won wel: niet zo verwonderlijk, want op het laatst speelde Piet met koning, looper en 3 pionnen tegen ... een kale koning! Het enige probleem was om geen pat te geven, maar dat is Piet wel toevertrouwd. Ga zo door US 5.

Clemens Polfliet

4

Drie partijen.

De eerste partij is een partij uit het vorige seizoen waar ik met veel plezier aan terugdenk. Guus is voor mij altijd een prettige tegenstander omdat ik tegen hem de kans heb mijn favoriete openingen te spelen. Onderstaande partij was heerlijk om te spelen: een gesmeerde opening, een positionele strijd in het middenspel, een tactische afwikkeling naar het eindspel en tenslotte de zoete winst.

G. Kamps - G. Rill

gespeeld: 8 maart 1983

Nimzo-indisch

1. d2-d4	Pg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Pb1-c3	Lf8-b4
4. e2-e3	c7-c5
5. Lf1-d3	Pb8-c6
6. Pg1-f3	Lb4:c3 ⁺
7. b2:c3	d7-d6

Deze zet leidt het volstrekt geniale blokkade-idee in dat afkomstig is van Nimzowitsch. De variant draegt echter de naam van z'n herondekker Hübner en is mijn lievelingsvariant

met zwart. In de volgende Schakeling zal ik een artikel schrijven over deze variant.

8. 0-0 e6-e5

9. Pf3-g5!?

Een interessante zet, die bij juist tegenspel van zwart echter niets oplevert. Goed spel heeft zwart bijv. na 9..De7 10. Dc2 h6 11.Pe4 Pe4 (11..0-0!?) 12.Le4 0-0 13.dc5 dc5 14.Ld5 Le6 15.e4 Tac8 16. Da4 Dd7! met de bedoeling b6, Pa5. Ik speelde voor meer.

9. 0-0

10. f2-f4 e5:f4 (?)

Nauwkeuriger is 10..ed4 11.cd4 cd4 12.ed4 met de zelfde stelling als in de partij. Wit had nu misschien 10.Tf4 kunnen spelen.

11. e3:f4 c5:d4

12. c3:d4 d6-d5!?

13. c4-c5?

Zwart krijgt nu gelijk.

Kensrijker is 13.La3 Te8 14.

Db1! (14.Dc2 g6 15.f5 Pd4

± 30/645) Pe4 15.cd5 Pg5

16.dc6 Dd4 17.Kh1 Ph3 met

een onduidelijke stelling

(35/645).

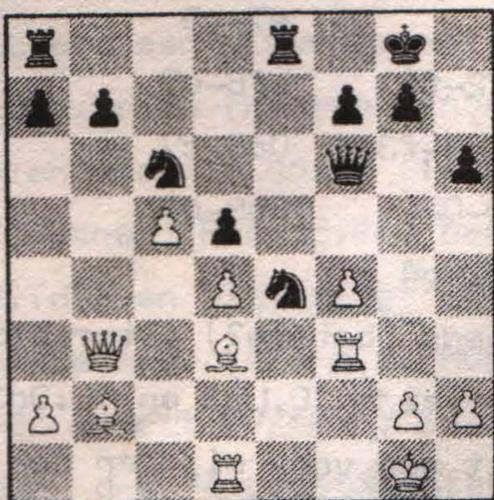
13.

h7-h6

14. Fg5-f3 Ff6-e4!
 15. Lc1-b2 Lc8-g4
 16. Dd1-e4 Lg4:f3!
 17. Tf1:f3 Tf8-e8

Met eenvoudige middelen heeft zwart belangrijk positioneel voordeel vergaard. Het witte loperpaar staat volkomen machteloos.

18. Te1-d1 Dd8-f6
 19. De4-b3!? (diagram)

Dit rareert de dreiging Fe4:c5 en nodigt uit tot complicaties. Passief verdedigen verliest geruisloos (19. Le1 Te7 en 20..Tae8). Ik kon geen weerlegging vinden van mijn volgende zet en dus speelde ik hem. Misschien is dit een zwakte in mijn spel. Het was ongetwijfeld minder riskant geweest om rustig en positioneel voort te zetten.

19. Fc6:d4!
 20. Ld3:e4 Te8:e4
 21. Tf3-d3 Fd4:b3!

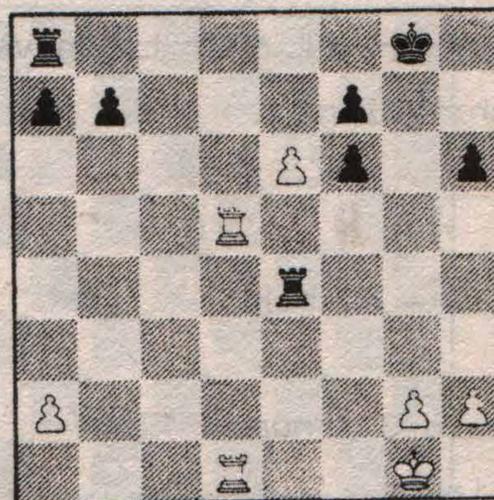
Verleidelijk was 21..Fe2 22.

Kh1 Df4, maar na 23.Td5 blijkt de zwarte aanval geen kracht te hebben en de pluspion zal spoedig verloren gaan.

22. Lb2:f6 Fb3:c5
 23. Td3:d5 Fc5-e6
 24. f4-f5!

Wits enige kans, omdat 24. Le5 Ff4 25.Lf4 Tf4 26.Td8 Td8 27.Td8 Kh7 28.Td7 Tb5! 29.Tf7 Tb1! 30.Kf2 Tb2 31. Kg3 Kg6 32.Td7 e5 een verloren eindspel oplevert.

24. g7:f6
 Moeilijker wordt de winst na 24..Ff4 25.Te5! Te4 26. Ld8! Te2 27.Td7 en wit heeft nog aanvalskansen.
 25. f5:e6 (diagram)

25. Te4:e6!
 De laatste klip die omzeild moest worden. Slechter is het voor de hand liggende 25..fe6. Na 26.Td7 worden de witte torens zeer actief op de 7-e rij. Juist

die lelijke dubbelrijon
zorgt ervoor dat de witte
torens ongeveer gelijk zijn op
de 7-e rij.

26. Td5-d7 b7-b5
27. Td1-c1 e7-e6
28. Tc1-c7 Te8-f8

Nu alles gerepareerd is gaat
de rest vanzelf.

29. Tc7-a7 Kg8-g7
30. Kg1-f2 Kg7-g6
31. Kf2-f1 f6-f5
32. Kf1-f2 Te6-c6

Dreigt op den duur Tc2 en
Te2.

33. Te7-c7 Tc6:c7
34. Td7:c7 Tf8-e8
35. Tc7-a7 Te8-e6
36. Kf2-f3 Te6-c6
37. Te7-b7 Tc6-c3⁺
38. Kf3-f4 Tc3-e3

en in deze hopeloze stelling
verloor wit door tijdsover-
schrijding.

G. Rill - H. Kok

gespeeld 3 januari 1984

Siciliaans

1. e2-e4 c7-c5
2. Fg1-f3 d7-d6
3. d2-d4 c5:d4
4. Ff3:d4 Fg8-f6
5. Fb1-c3 e7-e6

6. Lc1-g5

De Najdorf-variant is één
van de moeilijkste maar
zeker ook één van de mooiste
varianten in het siciliaans.
Vrijwel alle 'groten' heb-
ben het op hun repertoire
gehad. De zet 6.Lg5 vergt
heel wat theoriekennis van
wit, maar het is het meest
principiële antwoord, en ik
ben dol op principiële ant-
woorden.

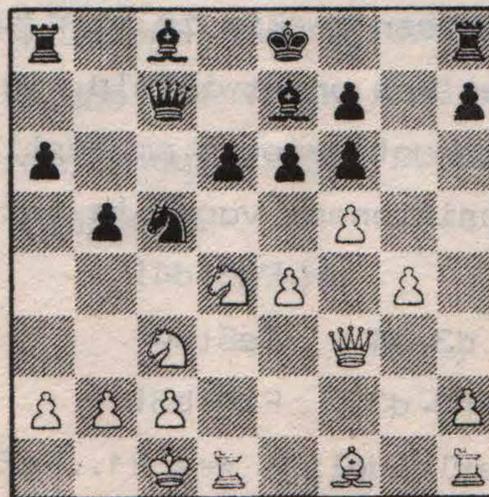
6. e7-e6
7. f2-f4 Lf8-e7
8. Dd1-f3 Dd8-c7
9. 0-0-0 Fb8-d7
10. g2-g4

Goede (betere?) alternatie-
ven zijn 10.Ld3 en 10.Dg3.
Dit was voor mij dan ook
een experiment.

10. b7-b5
11. Lg5:f6 g7:f6!/?/?!

Deze zet is natuurlijk
speelbaar, maar 11..Ff6
12.g5 Fd7 13.f5 Fc5(!) ver-
dient waarschijnlijk toch
de voorkeur.

12. f4-f5 Fd7-c5? (diagram)

Na deze zet deugt de zwarte stelling al niet meer. Noodzakelijk was 12..Fe5, waarna de cruciale variant luidt: 13.Dh3 e-e! 14.Dh6 Kh8 15. g5 Tg8 16.g6 fg6 17.fe6 Lb7 18.Fd5 Ld5 19.ed5 en nu 19.. f5! gevolgd door 20..Lf6, met een onduidelijke stelling (Nunn).

13. f5:e6 f7:e6

14. g4-g5!?

Dit was een eigen creatie. Het door de theorie aanbevolen plan is 14.b4 (!-Nunn, !?-Hübner) Pa4 15.Pa4 ba4 16.Td3! en wit krijgt het beste spel (zie o.a. Hübner - Hort 27/487). Ik denk dat je grootmeester moet zijn om zo'n plan te vinden. Overigens geeft Boleslawski 'mijn' zet 14.g5 !? zonder commentaar ±.

14. Th8-f8

Zwart lost de problemen ook niet op met 14..fg5 15.e5 Lb7 16.Dh5 Kd8 (16..Kd7 17.ed6 Ld6 18.Lb5) 17.ed6 Ld6 18. Fdb5 enz.

15. Df3 -h5⁺

Ook 15.e5 Lb7 16.Dh5 Tf7

17.gf6 was waarschijnlijk heel goed voor wit. Het voordeel van de tekstzet is dat de stelling wat overzichtelijker blijft.

15. Tf8-f7

Of 15..Kd8 16.Fdb5 ab5 17. Fb5 Db6 (17..De5 18.Dc5) 18.gf6 Tf6 19.Fd6 (19.e5!?) met sterke aanval.

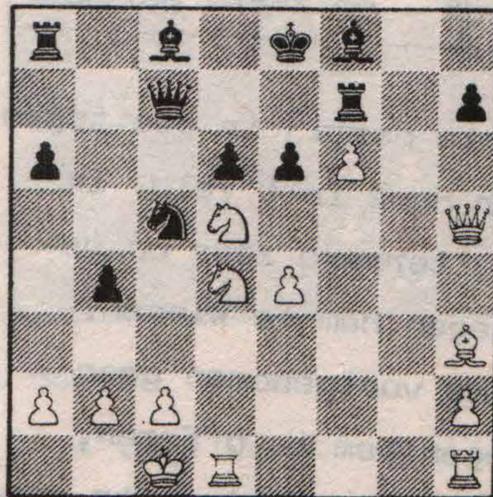
16. g5:f6 Le7-f8

Na 16..Lf6 17.Lb5 ontwikkeld wit met pionwinst zijn stukken, aangezien de loper niet geslagen mag worden (17.. eb5 18.Fdb5 De7 19.Fd6 Kf8 20.Dc5).

17. Lf1-h3 b5-b4

Redelijkerwijs de enige zet.

18. Fc3-d5! (diagram)

18. e6:d5

Onverwacht ingewikkeld is nog 18..De5, bijv.: 19.Fc6

Da2 20.Pc7 Kd7 21.Df7 Kc6
 22.Pa8 Lh6! en zwart wint!
 Het eenvoudigst is den 19.
 Kb1!, waarna het paard t.z.t.
 met tempowinst naar c6 kan
 springen.

19. e4:d5 Lc8:h3

20. Dh5:h3(?)

Frezier en beter was mis-
 schien 20.Pc6!, de driging
 21.Tde1 is vernietigend.

20. Dc7-d7

Op 20..Dc8 volgt eenvoudig
 21.Dh5 waarna 22.Tde1 wint.

21. Pd4-e6! Ta8-a7

Iets moeilijker was nog 21..
 Tf6 22.Dh5! Ke7 23.Dh7 Ke8
 24.Thf1!, maar ook dat wint.

22. Td1-e1 Dd7-b5?

Een blunder in verloren
 stelling.

23. Pe6-d4⁺ en zwart gaf op.

De laatste partij is die tegen
 koploper René in't Veld. Ik
 was er uiteraard zeer op ge-
 brand tegen hem te winnen.
 Ik had me voorgenomen geen
 pion tegen hem te offeren,
 en risicoloos op winst te spe-
 len. Dat lukte wonderbaarlijk
 goed.

G. Rill - R. in't Veld

gespeeld 10 januari 1984.

Frans

1. e2-e4 e7-e6

2. d2-d4 d7-d5

3. Pb1-d2 d5:e4

Ik had gehoopt dat René
 'zijn' systeem met 3..Le7
 zou spelen, en had me daar
 op voorbereid.

4. Pd2:e4 Dd8-d5?!

Dit lijkt me niet zo ge-
 zond. Een voordeel was wel
 dat ik me op onbekend ter-
 rein bevond.

5. Lf1-d3 Pg8-f6

6. Pe4:f6⁺ g7:f6

7. Fg1-f3 b7-b6?!

De theorie gaat verder met
 7..Tg8 maar ook den staat
 wit na 8.Lf4! beter (8...
 Tg2 9.Lg3).

8. c2-c4 Dd5-d6

Of 8..Da5 9.Ld2 (9.Kf1!?)

Lb4 10.Le4 c6 11.a3 Ld2 12.

Pd2 ±.

9. Ld3-e4 c7-c6

10. Dd1-e2 Lc8-b7

10..Le7 Om 11..f5 te spelen
 ziet er m.i. beter uit.

11. 0-0 Pb8-d7

12. g2-g3!

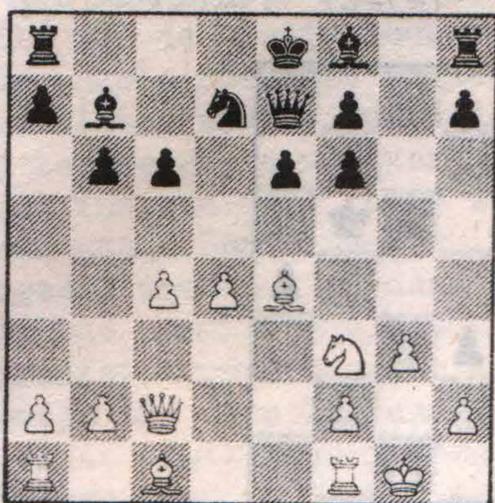
Een zeer veelzijdige zet:
 de g-lijn is geblokkeerd,
 de looper op e4 kan evt. naar

g2 en er dreigt 13.Lf4 (13..
e5 14.de5 fe5 15.Lf5! f6 16.
Ted1 enz.).

12. O d6-e7

Op 12..Le7 volgt 13.Lf4, en
op 12..O-f-O volgt ook 13.
Lf4 e5 14.de5 fe5 15.Fe3 Fe5
16.Lf5! enz.

13. De2-c2! (diagram)

13. h7-h5?!

Typisch René, hij is zeer
gehecht aan pionnen en aan
de zet h7-h5. Het slaan van
de pion had ik overigens nog
geen eens overwogen.

14. Tf1-e1

Went na 14.De4 b5 15.cb5 eb5
staat Le4 ongedekt.

14. Te6-c8!

Vrijwel de enige zet die
Dc2-a4 ontkracht.

15. Ta1-b1

Dit dient om b2-b4 te kunnen
spelen waarna wit na een
evt. d4-d5 niet meer ge-
stoord kan worden door Fd7

-c5.

15. De7-d8

16. b2-b4 Dd8-c7

17. Lc1-f4 Lf8-d6

18. Lf4:d6 Dc7-d6

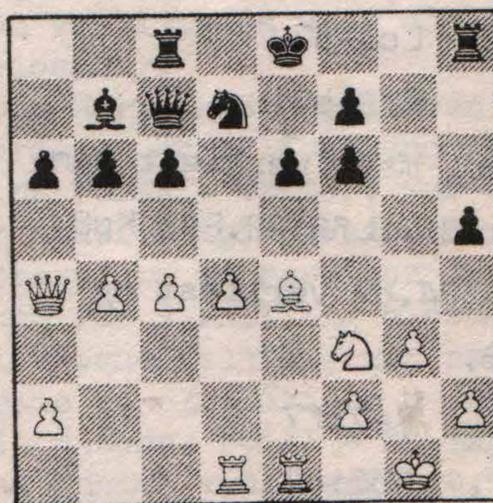
19. Dc2-a4 Dd6-c7

Het ruimtegebrek van zwart
is weer gegroeid. Wit be-
reidt nu de doorbraak d4-
d5 voor.

20. Tb1-d1

20.Tbc1 was interessant: 20..
e6 21.d5 cd5 22.cd5 Db8 23.
Tc8 Lc8 24.Lf5 met sterke
dreigingen. Echter na het
sterke 20..Db8! is de zaak
minder duidelijk.

20. e7-e6 (diagram)

21. d4-d5! c6:d5

Of 21..b5 22.cb5 eb5! 23.
Db3 cd5 24.Ld5 Ld5 25.Dd5
Tb8 26.Fd4! met prima kan-
sen voor wit.

22. c4:d5 b6-b5

23. De4-b3 e6-e5

24. Ff3-h4 !?/!

Verleidelijk was 24.d6 Db6
 25.Lg6!?. Maar na 25..Tc4 is
 er niets aan de hand (26.
 Fd2 Ld5). Ook 25.Fd4 bevat
 geen serieuze dreigingen.

24. Dc7-c3
 25. Fh4-f5
 Na 25.Dc3 Tc3 26.Ff5 Lf8 27.
 Fd6 Ke7 28.Ff5 Kd8! is de
 zaak onduidelijk.

25. Dc3:b3
 26. e2:b3 Tc8-b8
 27. Ff5-d6⁺ Ke8-f8
 28. Td1-c1 Fd7-b6
 29. Te1-d1 Lb7-c8

De dubbelpion verhindert
 Fb6-c4.

30. Tc1-c7 Lc8-d7
 31. Le4-f5 Kf8-e7?

Verrassend, maar verliest een
 pion. Ook 31..Lf5 32.Ff5 Kg8
 33.d6 Kh7 34.d7 verliest na
 Pf5-e7-c6.

32. Fd6:f7 Ke7:f7
 33. Lf5:d7 Fb6:d7
 34. Tc7:d7⁺ Kf7-g6
 35. d5-d6 Th8-d8

Of 35..Th7 36.Th7 Kh7 37.
 d7 Td8 38.Kg2 verliest door
 het binnendringen van de ko-
 ning (ook in het pionnen -
 eindspel).

36. Td7-e7!

Snijdt de zwarte koning af.

36. Tb8-b6
 37. d6-d7 Tb6-b7

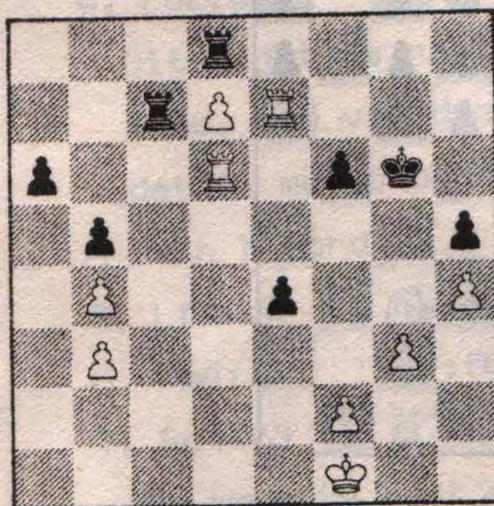
38. Td1-d6

Dit was niet direct nodig,
 Ook 38.h4 wint omdat 38...
 f5 onmogelijk is wegens 39.
 Td6 met!

38. Tb7-a7

39. h2-h4 e5-e4

40. Kg1-f1 Te7-c7 (diagram)

Hier werd de partij afgebroken.
 Wit staat glad gewonnen, aange-
 zien het binnendringen van de
 koning niet te verhinderen is.
 Zwart kan n.l. geen vin verroe-
 ren.

Gerard Rill

MARK EN LENIN ACHTER HET BORD

In 1981, op vakantie, kocht ik in de DDR (Oost, ja) voor 2 mark het boekje 'Zug um Zug' (ondertitel: Die Zauberwelt der Brettspiele), waarin rond de dertig (!) bordspelen worden geïntroduceerd in 190 pagina's. Het schaakspel krijgt (terecht) in verhouding de meeste aandacht: zo'n 50 pagina's, waaruit ik hier twee hoofdstukjes wil laten zien. Ik heb het meeste vertaald om wille van de vlotte leesbaarheid, maar enkele passages in het Duits laten staan, omdat daar bij iedere wijze van vertalen mijns inziens iets moois verloren gaat. Commentaar zult U vergeefs zoeken; ik denk dat bij zowel de marxisten als ook de communistenvreters onder het US-volk bij deze lektuur bij tijd en wijle onwillekeurig een glimlach rond de lippen zal verschijnen. Het woord is aan Heinz Machatscheck (!):

"Welke grote betekenis het schaakspel heeft, blijkt ook uit het voorbeeld van twee der geweldigste persoonlijkheden die de mensheid heeft voortgebracht, en die ondanks hun drukke bezigheden op ander gebied bovengemiddeld goede schakers waren - Karl Marx, de grondlegger van het wetenschappelijke socialisme, en Wladimir Iljitsch Lenin, de creator van de CPSU en stichter van de Sovjetstaat. Beiden waardeerden het schaakspel, maar benadrukten voor alles haar opvoedkundige en esthetische rol, en beiden waren sterke partijspelers. Lenin's vriend en vaak schaak-tegenstander Lapeschinski schreef: 'Lenin liebte dieses Spiel ebenso leidenschaftlich wie Marx. Es entsprach am

stärksten der Psychologie dieses rastlosen Kämpfers.'

Uit de 'Londense tijd', in de jaren '50 van de vorige eeuw, start volgende passage uit het boek van Wilhelm Liebknecht 'Karl Marx zum Gedächtnis', die duidelijk maakt hoe bezeten Marx van schaken was:

"Aan het begin van de vijftiger jaren werd in onze vluchtelingen-gemeenschap erg veel geschaakt; we hadden meer tijd - evenwel ondanks het "tijd is geld" minder geld - dan ons lief was, en onder aanvoering van de Rode Wolf, die in Parijs in de beste schaakkringen verkeerd had en daar wat opgestoken had, werd er flink geëfend, ten einde het Spel der Wijzen beter onder de knie te krijgen. Menigmaal ging het er heet aan toe tijdens een match. De verliezer maakte zich om de spot der omstanders niet druk, en ook tijdens de partij was het steeds een vrolijke en vaak ook luide bedoening.

Wenn Marx in Schwulitäten kam, wurde er ärgerlich, und wenn er eine Partie verlor, war er wütend. Im Model-Lodginghouse der Old Comptonstreet, wo mehrere von uns eine Zeit lang für 3 shilling 6 pence (3½ Mark) die Woche wohnten, war stets ein Kreis von Engländern um uns herum, die unserem Spiel - in England wird das Schach viel gepflegt, namentlich auch in Arbeiterkreisen - mit gespannter Aufmerksamkeit zusahen, und sich über unseres lustiges, gerauschvolles Wesen amüsirten. Machen doch zwei Deutsche mehr Spektakel als sechs dutzend Engländer.

Eines Tags kündigte Marx triumphierend an, daß er einen neuen Zug entdeckt habe, mit dem er uns alle in die Pfanne hauen werde.

Die Herausforderung ward angenommen. Und richtig - er schlug uns alle reihum. Allmählich lernte man aber aus der Niederlage den Sieg, und es gelang mir Marx matt zu machen. Es war schon sehr spät, und er verlangte ingrimmig für nächsten Morgen Revanche, und zwar in seiner Wohnung.

Punkt 11 - sehr früh in London - war ich am Platz. Marx fand ich noch nicht im Zimmer - er würde aber gleich kommen. Frau Marx war unsichtbar. Lenchen machte ein nicht allzu freundliches Gesicht. Ehe ich fragen konnte, ob etwas passiert sei, trat Mohr herein, gab mir die hand und holte sofort das Schachbrett. Und nun began die Schlacht. Marx hatte in der Nacht sich eine Verbesserung seines Augs ausgedacht, und es dauerte nicht lange, so war ich in der Klemme, aus der ich nicht wieder herauskam. Ich wurde matt, und Marx jubelte - er hatte auf einmal wieder guten Humor, bestellte etwas zu trinken und ein paar sandwiches. Und eine neue Schlacht begann..."

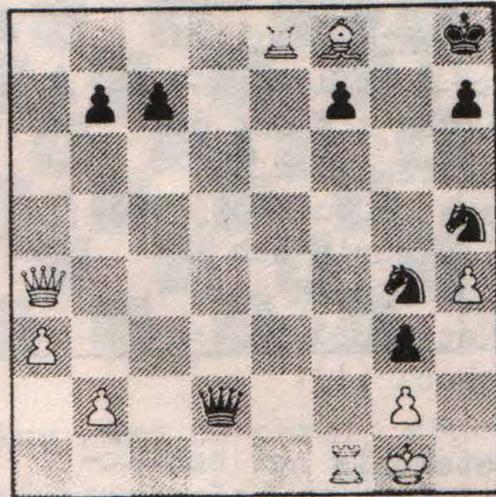
(uit W. Liebknecht. Karl Marx zum Gedächtnis. Ein Lebensriß und Erinnerungen, Nürnberg 1896, pag. 66 e.v.)

Karl Marx, die de 'training' en de 'toernooien' leidde, was ook openingstheoretisch goed op de hoogte, en in het bijzonder in het in zijn tijd zeer geliefde koningsgambiet, met zijn talrijke varianten en nevenvarianten. Daarvan getuigt de volgende partij:

Marx - Meyer, koningsgambiet
 1.e4 e5 2.f4 e4 3.Pf3 g5 4.Lc4 g4 5.O-O gf3 6.Dxf3 Df6 7.e5 Dxe5 8.d3 Lh6 9.Pc3 Pe7 10.Ld2 Pbc6 11.Tae1 Df5 12.Pd5 Kd6 13.Lc3 Tg8 14.Lf6 Lg5 15.Lxg5 Dxg5 16.Pxf4 Pe5 17.De4 d6 18.h4 Dg4 (? - toch even commentaar. Wat moet wit doen na 18..Dg7! 19.h5 f5!) 19.Lxf7 Tf8 20.Lh5 Dg7

21.d4 P5c6 22.c3 (Hog één keertje dan: Marx hecht duidelijk toch wel aan het m(M?)aterial.) 22..a5 (?? - Lf5!) 23.Pe6+ Lxe6 (anders zou zwart na 23..Kf7! eenvoudig winnen. Heus nou zal ik het niet meer doen.) 24.Txf8+ Dxf8 25.Dxe6 Te6 26.Tf1 Dg7 27.Tf7 zwart gaf op. (27..Dg8 28.Lg4 De8 29.Tf8).

Zelfs een van de betekenisvolste meesters der 19^e eeuw, Gustav Richard Ludwig Neumann (1836-81) moest eens in Marx zijn moordere erkennen. In een partij tussen deze beiden, waarin Marx zwart had, offerde deze toren en kwaliteit voor de aanval, en bereikte de volgende stelling:

Karl Marx speelde 1..Df2+! 2.Txf2 gf2+ en zwart gaf ten gevolge van het onvermijdelijke mat (3.Kf1 Pg3) op.

Ook W.I. Lenin was een echte schaak-enthousiast. De gehele familie Uljanow kende het spel. De kleine Molodja leerde het toen hij 8 was van zijn vader Ilja Nikolajewitsch. De oudste broer Alexander speelde zelfs blindpartijen. Nadat W.I. op het gymnasium van Simbirsk de naam de sterkste te zijn had gekregen, versloeg hij zijn vader. In 1888 werd hij lid van een marxistische groep stamenzweeters, maar in zijn vrije tijd bleef hij zijn geliefde schaakspel trouw, werd lid van een club en speelde met plezier correspondentieschaak. In 1888 en '89

speelde hij een partij per post met A.N. Chardin, een der sterkste russische schakers van het eind van de vorige eeuw. Toen W.I. eens een ontvangen tegenzet bekeek die er op het eerste gezicht zwak uitzag, maar bij analyse echter zeer sterk bleek, riep hij verrukt uit: "Ei, so ein Kerl. Das ist ja ein Teufelszug!"

Lenin pleegde graag te zeggen: "Es gibt keine List, die man nicht überlisten könnte." Beim Schach äußerte sich das in taktischen Schlägen und Gegen schlägen, in Kombinationsideen, oft mit Opferwendungen. Sie zu schaffen oder beim Gegner zu erkennen, das richtige Gegenmittel zu finden - das ist es was Wladimir Iljitsch beim Schachspiel so faszinierte.

Een jaar later verhuisde de familie Uljanow naar Samara. Lenin's verblijf daar - van 1889 tot 1893 - wordt wel "de schaakperiode" van zijn leven genoemd. Daar ook leerde hij Chardin persoonlijk kende, vanaf dat moment zijn vaste schaakpartner. Lenin kon daardoor zijn speelsterkte aanzienlijk verhogen. In de winter van 1889 won hij een handicap toernooi (met voorgift van een stuk) voor 10 deelnemers.

Het schaakenthousiasme van Lenin had geenszins nadelige invloed op zijn politieke werk - in tegendeel. Anna Uljanowa schreef in haar memoires: "Er vermochte zu arbeiten wie kein anderer, und er vermochte sich zu entspannen wie kein anderer!"

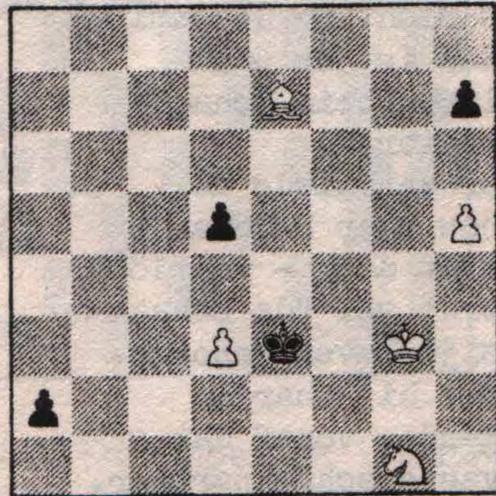
Dat slaat overigens ook op diverse andere lichamelijke activiteiten die Lenin graag beoefende, zoals toerisme en alpinisme, fietsen, zwemmen, schaatsen. Nadat Lenin naar Petersburg verhuisd was, werd hij in 1895 gearresteerd en tot

gevangenisstraf veroordeeld en later naar het dorp Schuschenskoje in Siberië verbannen. Daar lukte het hem onder meer zijn vrienden Starkow en Krshishanowski te bezoeken, die ook verbannen waren. De lange winteravonden werden doorgaans schakend doorgebracht. Ook over deze tijd zijn er interessante memoires van Lenin's vriend en strijdmakker P.N. Lepeschinski, die sterker speelde dan de twee voornoemden:

"Als ich zum erstenmal in Minussinsk die Bekanntschaft Wladimir Iljitschs machte, lechzte ich förmlich danach, mit ihm meine Kräfte auf dem Schachbrett zu messen. Starkow und Krshishanowski, die ich während unserer Etappenfahrt von Petersburg bis Moskau und von Moskau bis Siberien in Bahnwagen nie gewinnen ließ, hatten eine hohe Meinung von meiner Schachkunst und spornten mich und Iljitsch an, uns möglichst schnell an das Schachbrett zu setzen. Wir ließen uns nicht lange nötigen, und kaum eine Viertelstunde nach unserer ersten Begegnung saßen wir bereits einander gegenüber, in das Spiel vertieft. Nicht ohne eine gewisse Erregung begann ich die Bauern und Offiziere zu rücken. Bald lag das Ergebnis der Partie klar vor uns: Ich hätte sie großartig verloren. Aber auch die zweite, dritte und vierte Partie nahmen den gleichen Ausgang..." Zo kwam het, dat Lenin Lepeschinski een Paard voor gaf. In een brief van N.K. Krupskaja aan A.I. Uljanowa - Jelisarowa (Lenin's zus) van 11 november 1898 is te lezen: "Ja, und dann haben wir noch ein Zeitvertreib. Zu Weihnachten wollen wir in die Stadt fahren, und Wolodja fertigt dafür Schachfiguren an, um Lepeschinski einen Kampf auf Leben und Tod zu liefern. Die Figuren schnitzt Wolodja aus Rinde, und zwar gewöhnlich abends, wenn er vom schreiben 'ganz am Ende' ist. Manchmal fragt er mich um Rat, was für einen Kopf er dem König oder was für eine Taille

er der Dame geben soll...".
 En later, op 10 januari 1899:
 "Wir haben die Zeit festtäglich
 verbracht. Molodja hat von früh
 bis spät Schach gespielt und
 ... natürlich alle geschlagen."
 Uit brieven aan Mark Jelisarow,
 de latere man van Anna Iljitschna,
 blijkt, dat deze aan simultaan-
 seances heeft deelgenomen, en
 daarbij zowel wereldkampioen
 Dr. Emanuel Lasker, die begin
 februari 1898 in Moskou verbleef,
 als ook Michail Tschigorin
 versloeg. Op 28 februari 1899
 schreef Lenin aan Jelisarow:
 "Ihre Schachpartie kam sehr
 gelegen. Bei uns waren gerade
 die Kinussinsker zu Gast, die
 jetzt leidenschaftlich Schach
 spielen, so daß wir mit größtem
 Eifer gekämpft haben. Wir haben
 Ihre Partie durchgenommen. Nach
 ihr zu urteilen, spielen Sie
 jetzt bedeutend besser. Wahr-
 scheinlich haben Sie jeden Zug
 ziemlich lange durchdacht und
 sich (vielleicht) Ratschläge
 Ihren Nachbarn zunutze gemacht?
 Sonst wäre es ja geradezu
 schrecklich, sich in einen
 Kampf mit einem Mann einzulassen,
 der Lasker besiegt hat!"
 En op 4 april 1899 van zijn
 moeder ... Uljanova: "In den
 'Lusitische Wochenschrift' habe ich
 gelesen, daß Mark auch Tschigorin
 besiegt hat! sich mal einer an!
 Nun, ich werde auch einmal eine
 Partie mit ihm ausfechten!"
 Ljeboschnina meende wederhand
 dat 'deutlicher als sonstwo das
 Naturell Iljitsche als Sportmann
 im Schachspiel zum Ausdruck kam.'
 Nadat hij uit de verbanning was
 teruggekeerd, zag Lenin zich al
 snel gedwongen naar het buitenland
 te emigreren, om de tsaristische
 speurhonden uit de weg te blijven.
 De jaren van gigantische revolu-
 tionaire Strijd begonnen, en met
 de beste wil van de wereld kon
 Lenin geen plaatsje meer inruimen
 om te schaken. Alhoewel dus

zelden zette hij zich nog wel eens
 achter het bord voor een partijtje
 met bezoekende kameraden, in Genève,
 Krakau. Met speciale voorliefde nam
 Lenin in die periode problemen of
 studies ter hand in zijn spaarzame
 vrije tijd. In een brief van 17-2-
 1910 uit Parijs schrijft hij aan zijn
 jongere broer D.I. Uljanow onder meer:
 "Deine Aufgabe habe ich mühelos
 gelöst. Td8-d6." Dit sloeg op een
 tweezet, die zijn broer in de
 literaturobijlage van het tijdschrift
 'Niwa', nr. 3/1909, had gepubli-
 ceerd. Lenin gaat voort met:
 "Aber in der 'Retsch' habe ich heute
 eine Aufgabe gesehen, deren Lösung
 ich nicht gleich gefunden habe und
 die mir sehr gefallen hat" (...)
 "Weiß zieht und gewinnt. Eine
 prächtige Aufgabe!"

Mit deze opmerking leren wij dat
 Lenin een fijn gevoel had voor de
 schoonheid van het schaakspel, dat
 hem geestelijk genot schonk. De
 genoemde studie (zie bovenstaand
 diagram) werd gecomponeerd door de
 gebroeders N. en M. Platow, twee
 uitstekende Russische probleemcom-
 ponisten. De oplossing luidt:
 1.Lf6 d4 2.Pe2!! (Het begin van een
 fijne, diep berekende manoeuvre.
 Niet tot het doel leidt 2.Pf3 e1d
 3.Lxd4+ Dxd4 4.Pxd4 Kxd4 5.Kg4 Kxd3
 6.Kg5 Ke4 7.Kh6 Kf5 8.Kh7 Kf6 9.h6
 Kf7 en remise!)
 2...e1d 3.Pc1!!! (De pointe van de
 gehele combinatie: plotseling droigt
 4.Lg5 mat. Na 3...Dxc1 gaat de Dame
 verloren, terwijl op 3...Kd2 4.Pb3+
 volgt en op 3...h6 4.Le5.)

3..De5 4.Lxd4 , en willekeurig zwarts volgende zet, hij verliest de Dame (4..Kxd4 (d2) 5.Pb3+). Een meesterwerk van compositiekunst! De capaciteit stellingen als het ware op het eerste gezicht te kunnen beoordelen hielp Lenin erbij problemen en studies snel op te lossen.

"SCHACH DEM KAPITAL ! "

In april 1917 keerde Lenin naar Rusland terug. De voorbereiding van de Grote Oktober, de organisatie van de Sovjet-staat, verdedigingsacties tegen vijanden van binnen en buiten, dit kolossale werk nam tijd en krachten van de geweldige mens Lenin geheel in beslag. De dichter Wladimir Majakowski schreef over hem enthousiast:

Ging vom Schachbrett
stracks zum Schauplatz
echter Stürme
Wo im Feld die Bayern
nicht mehr Spielfiguren
Kapital, den König,
die Gefängnistürme
schlug er
mit der menschlichsten
der Diktaturen
Ihm
und uns
schafft gleiches Ding Erhebung.

(W. Majakowski, Ausgewählte Werke CI, Poeme; nachgedichtet von Hugo Huppert, Verlag Volk und Welt, Berlin, S. 250)

Er zijn geen door Wladimir Iljitsch gespeelde partijen bewaard gebleven. Maar talrijke herinneringen van zijn tijdgenoten, vrienden, bekenden, strijdmakkers verschaffen ons een indruk van het karakter van zijn speelwijze. Lenin was een uitgesproken aanvalsspeler, hij hield ervan zijn tegenstander door plotse-linge beslissende wendingen te verbluffen. Raakte hij zelf in

moeilijkheden, dan gaf hij nooit op maar betoonde zich uiterst hardnekkig bij het zoeken en waarnemen van de geringste tegenkansen. Lenin was in staat snel het wezen van een stelling te bevatten en de beslissende voortzetting te vinden. En nog iets: Lenin nam nooit een zet terug, hij hield zich sterk aan de ijzeren regel "Berührt, geführt" !

Ook later loste Lenin graag problemen op. 'Aan het begin van het jaar 1922, voor zijn ziekte, toen hij in Leninskije Gorki vakantie hield', bericht D.I. Uljanow, 'bracht ik hem vaak wat problemen om hem een beetje afleiding te geven. Hij loste ze met verbluffende snelheid op.' Schaken was altijd Lenin's lievelings-
spel. Daarvan getuigen ook diverse objecten die in het centrale W.I. Lenin-museum in Moskou zijn tentoongesteld. Hier kan men een onopvallend

uitziende schaaktafel zien die een bijzonder geheim verborg dat na de oktoberrevolutie onthuld werd. De tafel was van speciale makelij, naar een schets van M.T. Jelisarow, in 1900 voor hem vervaardigd, en bevatte een geheim vak, dat diende als verbergplaats van verboden revolutionaire literatuur, manuscripten, brieven en dergelijke. "Der Tisch ist mit uns durch ganz Rußland gereist, nach Samara, nach Kiev, nach Petersburg, nach Saratow, nach Wologda, nochmals nach Petersburg und schließlich wieder nach Moskau", deelde Anna Iljinitchna in 1927 mee. "Die ursprüngliche Idee zu dem Tischchen stammte von Wladimir Iljitsch...In den Jahren 1894 und 1895 verwirklichte er diesen Plan, indem er in Petersburg durch Genossen ...solch ein Tischchen anfertigen ließ."

Niet een keer, ondanks de talrijke

huiszoekingen, ontdekten politie of geheime dienst dit geheimvak. "Jij bent zelf vaak getuige geweest van zulke huiszoekingen, maar jij was natuurlijk niet ingewijd in het geheim, hoewel je meer dan eens de stukken uit de schuiflaattjes haalde en op het bord zette", vertelde Anna later haar geadopteerde zoon. "Uiteindelijk mocht er toen verder niemand iets van weten."

In de zaal van het museum die aan leven en werken van Lenin in de periode 1920-22 gewijd is staat nog een tweede tafel, met stukken die de strijd tussen arbeid en kapitaal symboliseren. Het is een geschenk van zijn collega's van het Centraal Comité, bij gelegenheid van de vijfde verjaardag van de oktoberrevolutie. Erop staan schaakklokken die toendertijd door Moskouse schakers werden geschonken. Ook ligt er een brief bij, waarin hij ervan wordt verwittigd dat hij is gekozen tot erevoorzitter van de Moskouse schaakgemeenschap, en het lidmaatschapsboekje met het nummer 1 zal verkrijgen.

Tot zover deze DDR-scribent, met zijn in rode honing gedoopte pen. Zou dit nou zelfs voor Jurgen nieuw geweest zijn?

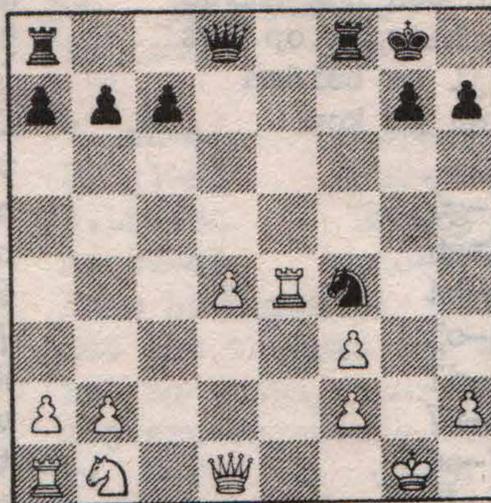
Wellicht klagen nu enkele mensen 'dat het wel erg lang was' of 'toch wel veel Deutsch', en is dit zeker koren op de molen van hen die mij regelmatig vragen 'wanneer ik nu weer eens een Schakeling volschrijf'. Zolang zij op die manier ook wat plezier hebben van mijn noeste arbeid is dat tot daar aan toe, maar wanneer de sfeer van verwijten wordt gewekt zetten zij daarmee slechts zichzelf voor schut:

het is de opgetelde creativiteit en inspanning van de gehele vereniging die in dit blad neerslaat. Voor oproepen om meer pluriformiteit of regelmatigiger verschijnen is men bij mij aan het verkeerde adres; de oplossing kan alleen zijn dat men zelf een avondje in de x weken vrij maakt en een stukje tikt. Ik maak daar dan een mooi diagram bij als dat leuk is, en met z'n tweeën is dan in een middag het blad in elkaar te zetten. Als een kleine groep van mensen bereid is regelmatig een kleine tijdsinvestering te doen is het goed mogelijk jaarlijks bijvoorbeeld wel vijf of zes Schakelingen uit te brengen van enige omvang. Maar daar is wel iets meer voor nodig dan een verslag van de externe wedstrijdleider plus een halve pagina poëzie plus de vaste bijdrage van Gerard Rill (overigens allen hoog gewaardeerd!) plus wat recente dieptepunten. Daarom doe ik een dringende oproep aan IEDEREEN (ja, jij ook!) eens een leuke partij uit hun boekje te halen en voor dit blad uit te typen, met wat opmerkingen over de sfeer in de speelzaal, wat je op een bepaald moment dacht en/of zag (al of niet op het bord), openingstheorie of anderszins. Het wordt geplaatst! Ook een leuk verhaal of citaat dat op schaken enigszins betrekking heeft is altijd welkom. Dat zijn allemaal zaken die op ad hoc basis kunnen gebeuren: inleveren daags voor verschijnen is al voldoende. Het volgende nummer zal verschijnen op 13 maart - kopij voor dat nummer moet dus uiterlijk 12 maart (maandag) in mijn bezit zijn - Niasstraat 28-I 1095 VB A'dam of op de club afgeven. Daarna zullen al naar gelang de respons op deze oproep nog 1 of 2 nummers uitkomen (wie riep daar drie?). Een en ander is vooral afhankelijk van de vraag of zich iemand opwerpt als tweede redacteur van dit blad, omdat langere tijd al het werk alleen te doen voor mij niet vol te houden is op het door de club gewenste niveau. In hoop,

Rob van Gompel.

Mijn recente hoogte- en diepte-
punten (to be continued)
door Rob van Gompel.

In deze aflevering wil ik drie partijen laten zien, waarin ik steeds wit had, maar op het openingstheoretisch deel geen of weinig relevante kennis. Het eerste geval, mijn partij tegen Bart Smissaert, komt mij dat op een nederlaag te staan:

RvG - Bart Smissaert 10-1-1984
Russische verdediging (aanval?)

1. e2-e4	e7-e5
2. Pg1-f3	Pg8-f6
3. Pf3xg5	d7-d6
4. Pg5-f3	Pf6xe4
5. d2-d4	d6-d5
6. Lf1-d3	Lc8-g4 !?

Met deze zet worden de platgetreden paden al vroegtijdig verlaten, en gelijk is het oppassen geblazen voor wit.

7. 0-0	Pb8-c6
8. Tf1-e1 !	

Na lang nadenken gespeeld. Wit hoeft niet bang te zijn voor 8...Pxd4 9.Lxe4 dxe4 10.Txe4+ Pe6! 11.Dxd8 Txd8 12.Pbd2 =

6. ...	f7-f5
9. c2-c4	

Ik was nu tevreden met mijn stelling. Wit kan 9...Pxd4 met cxd5 en 9...dxc4 met Lxe4 beantwoorden. Bart stevent dus consequent op de rochade aan:

9. ...	Lf8-b4
10. Lc1-d2	0-0
11. Ld2xb4	Pc6xd4
12. c4xd5	Pb4xd5 !

Deze zet heb ik volkomen onderschat, ik hield slechts rekening met Pxd3 en Dxd5, en ging vrijwel a tempo in op deze 'pionwinst'. Beter was geweest 13.Lc4 Kh8 (13...c6 14.Pc3) 14.Db3 met het oog op Pe5.

13. Ld3xe4 ?!	f5xe4
14. Te1xe4	Lg4xf3
15. g2xf3	Pd5-f4 !

Bart (en Zwart dus, om een Veronica-woordspeling uit de kast te trekken) heeft in de diagramstelling zichtbare compensatie voor de pion: het initiatief, dat hem in verband met de uiteengeslagen witte pionnen het betere spel geeft.

16. Kg1-h1	c7-c5 !
17. Pb1-c3 ?!	

Hoewel ik deze zet snel speelde en ook Bart na afloop van de partij meende dat dit sterk en vrijwel gedwongen was, maar ik denk nu dat wit met 17.Pa3! betere kansen op remise behoudt omdat hij zwarts volgende zet kan tegenhouden:

17. ...	c5-c4 !
18. Dd1-c4 ?	Ta8-c8
19. Da4-c2	Tc8-c6
20. Ta1-g1	Tc6-f6
21. Pc3-b1 ?	

Wit, ik dus, laat veel te lang b3 achterwege, dat al op de 13^e zet logisch was geweest. Het idee om met het paard op d2 het veld f3 te dedden is te langzaam; Pd1 was nog beter geweest.

21. ...	b7-b5
22. Tg1-g4 ?	

Volledig de kluts kwijt. Beter Tg3 of zelfs Pc3-d1.

22. ...	Pf4-d3
23. Te4-c3	Tf6xf3
24. Te3xf3	Tf8xf3
25. Dc2-e2 !?	Tf3xf2
26. De2-e6 +	Tf2-f7
27. Kh1-g1	Dd8-f6
28. De6xf6	Tf7xf6
29. Pb1-c3	e7-e6

Plotseling staat er een nog alles behalve eenvoudig eindspel op het bord, en dat terwijl we beiden in tijdnood zijn (en ik kom zelden in tijdnood).

30. d4-d5	Tf6-g6
31. Tg4xg6	h7xg6
32. a2-a4	b5-b4
33. d5-d6	Pd3-e3
34. Pc3-e4	Pc5-d7
35. a4-a5	Kg8-f7
36. Kg1-f2	Kf7-e6
37. Kf2-e3	Ke6-d5

Wit is in tempodwang geraakt en moet verliezen. Er volgde nog:

38. h2-h3	Pd7-e5
39. h3-h4	Pe5-d7
40. Pe4-d2	Pd7-c5
41. b2-b3	c4-c3
42. Pd2-c4	Kd5-e6

Ik besloot nog 43. Ke2 in een envelop te stoppen maar gaf zonder verder te spelen op. Zwart wint eenvoudig na 43.. Pxb3 44. Kd3 (44. Kd1 Pd4) Kd5 of Pc5. 0-1

's-Anderenweeks maandag moest US 3 aantreden bij Nieuwendam 3, alwaar zich aan het 3^e bord de volgende strijd ontwikkelde:

RvG - Richard de Sain 16-1-'84
Frans

1. e2-e4	c7-c5
2. c2-c3	e7-e6
3. d2-d4	d7-d5

Zo zijn we via het Siciliaans in een volbloed Franse partij terecht gekomen, en ik besloot hier enige tijd uit te trekken want ik heb hier weinig ervaring mee. Het boekje van Keene geeft nog een variant die vervolgt met 4. exd5, maar dat kon ik me van geen kant herinneren en besloot dus tot 4. e5, mede omdat ik in een recente partij tegen Adri de Jong met 1. e4 e6 2. d4 d5 3. Pc3 Pf6 4. Le3 een drama beleefde.

4. e4-e5	Db8-b6
5. Pg1-e2	Pb8-c6
6. g2-g3 !	

Ik bevind mij op volkomen onbekend terrein, maar het lijkt mij dat wit niet zonder deze zet kan. Een alternatief is wellicht 6.g4!?

6. ...	Pg8-e7
7. Lf1-h3 !	Pe7-g6 ?!

Wit speelt met een duidelijk plan voor ogen: proberen f2-f4-f5 door te zetten. 7.. Pf5 lijkt speelbaar, hoewel wit natuurlijk een duurzaam voordeeltje verwerft, scherper is 7.. f5 of ook f6 (dat ook op de 6^e zet in aanmerking kwam).

8. Lc1-g5!!	

Deze schijnbaar wat geïsoleerde loperzet is onontbeerlijk voor het tot leven komen van het witte spel. De pion op b2 moet geofferd worden. Idee bij Lg5 was mede h6 uit te lokken, wat de koningsstelling met het oog op de komende aanval zou verzwakken (de loper gaat terug naar e3).

8. ...	Lf8-e7
9. Lg5xe7	Pg6xe7
10. 0-0	Pe7-g6 ?

Nu is het Paard daar toch zonder meer misplaatst, ivm het logische

11. f2-f4	Db6xb2
12. Pb1-d2	c5-c4 ?!

Dit is niet consequent. Logisch was 12.. cxd4 13. Tb1 Dxa2 14. cxd4, waarna wit ook aanval heeft maar dan voor 2 pionnen. Daar staat dan tegenover dat de pionnen c3 en c4 na de tekstzet wit in zijn bewegingsvrijheid hinderen.

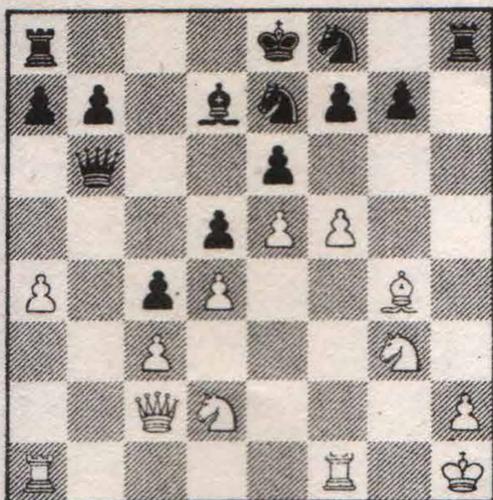
13. a2-a4 !	Db2-b6
14. Kg1-h1	Lc8-d7
15. Dd1-c2	Pc6-e7 ?

Beter was 15.. Pge7, waarna wit geen tijd heeft voor 16.g4 wegens g6 en minder snel tot aanval komt.

16. g3-g4	Pg6-f8
17. f4-f5	h7-h5
18. Pe2-g3	

Iets sterker was geweest 18.a5 Da6 in te lassen.

18. ...	h5xg4
19. Lh3xg4	...

- 19. ... e6xf5
- 20. Lg4xf5 Db6-h6
- 21. Pd2-f3

Lang overwoog ik 21.Pxc4, een idee dat ik gedurende de gehele partij heb gezien en gezocht maar er niet uit kon halen. Het idee is een Paard op d6 te krijgen. Dit is overigens ook de reden dat ik op de 18^e zet a5 achterwege liet (de manoeuvre Pe4 - dxe4 - Pc4 - damezet - Pd6 +). Nu heeft zwart Pc8 bij de hand.

- 21. ... Dh6-f4
- 22. Lf5xd7 + Pf8xd7
- 23. Dc2-g2 ! Pe7-f5 ??

Zwart, die al erg veel tijd had gebruikt, is tot een hoger tempo gedwongen en dat leidt tot deze blunder. Maar wit staat ook zonder dat al heel goed.

- 24. Pg3xf5 Df4xf5
- 25. Pf3-g5 Df5-g6
- 26. Tf1xf7 O-O-O
- 27. e5-e6 Pd7-f6
- 28. Dg2-g3 Th8xh2 ?

speelt hij nog snel in uiterste tijdnood, maar voor ik iets doe geeft hij op. Na 28..Pe8 wint wit middels 29.e7 Td7 30.Tf8 Dh5 31.Pf7. Ik was tevreden. 1-0

Het laatste spelletje dat ik jullie wilde voorschotelen werd een dag later op de club gespeeld, en ik kan bij voorbaat zeggen ook hierover zeer tevreden te zijn.

RvG - Eric Hubert 17-1-1984
Italiaans

- 1. e2-e4 e7-e5
- 2. Pg1-f3 Pb8-c6
- 3. Lf1-c4 Lf8-c5
- 4. c2-c3 Dd8-e7 ?!

Eric beweerde bij hoog en bij laag dat dit theorie was en dat zal dus wel zo wezen, maar dan is het volgens mij een ongezonde theorie.

- 5. O-O d7-d6
- 6. b2-b4 !?

Eric 'kende' dat systeem met b4 niet' en ik eigenlijk ook niet behalve dat vroeger Maurice Teheux er nog wel eens successen mee behaalde. Zeer bedankt!

- 6. ... Lc5-b6
- 7. a2-a4 a7-a5

Mij lijkt 7..a6 wat beter maar vraag me niet waarom.

- 8. b4-b5 Pc6-d6 ?!

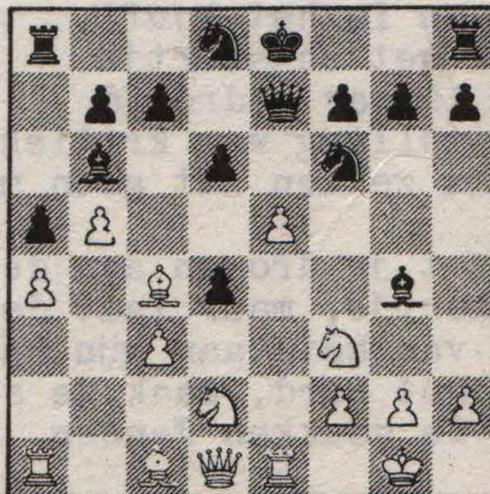
Beter 8..Pb8 om naar d7 te gaan.

- 9. d2-d4
- Maurice liet de pion meestal tot d3 te gaan, maar hier leek energieker spel me mogelijk en dus raadzaam.

- 9. ... Pg8-f6
- 10. Tf1-e1 ?!

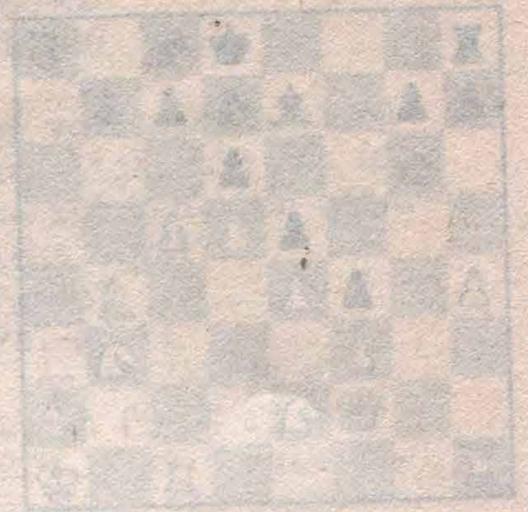
Direct 10.La3! is nog energieker. Nu duurt het nog een hele tijd voor wit weer aan deze zet kan denken.

- 10. ... Lf8-g4
- 11. Pb1-d2 ! e5xd4
- 12. e4-e5 ! ...

Dat staat mooier dan het is, al die uitroeptekens. Ik zag de kansen maar was niet volstrekt zeker van mijn zaak. Het loopt echter allemaal fijn.

12. ... d6xe5
 13. Dd1-c2 ! Pd8-e6
 14. Pf3xe5 Lg4-h5
 15. Pd2-b3 !
 Niet gelijk 15. La3 wegens ..Lc5.
 15. ... 0-0-0
 16. Lc1-a3 De7-e8
 17. Lc4xe6 !
 Afwikkeling naar winst.
 17. ... f7xe6
 18. c3xd4 Lb6xd4
 19. Pb3xd4 Td8xd4
 20. Dc2-c5 ! Td4-d5
 21. Dc5-a7 Pf6-d7
 22. Da7-a8 + Pd7-b8
 23. Da8xa5 De8-d8
 24. Ta1-c1 Pb8-d7 ?
 Ook in deze partij een fout
 aan het slot in hoogste
 tijdnood, maar in hopeloze
 stelling.
 25. La3-e7 ! zwart geeft op.
 1-0

"At breakfast, on the morning fixed for this blindfold exhibition, he (Morphy) said to me : 'I don't know how I shall get through my work today. I am afraid I shall be obliged to leave the room, and some evil-minded persons may think I am examining positions outside'" (Edge)

H O U T

'Schoon is het hout',
 sprak het schakertje
 Maar ik was bedroefd
 Mijn stelling was kritiek
 In mijn zetten zat geen muziek

Dus zet je dromen aan de kant,
 schakertje, maar laat de schwindel los
 Geef vastheid aan mijn hand
 over het bord, maak me sluw als een vos
 Laat de stukken dansen

Eric Hubert